

THE JACOB RADER MARCUS CENTER OF THE
AMERICAN JEWISH ARCHIVES

MS-763: Rabbi Herbert A. Friedman Collection, 1930-2004.

Series H: United Jewish Appeal, 1945-1995.

Subseries 1: Sermons, Speeches and Writings, 1949-1982.

Box
24

Folder
15

Speech notes. 1974-1975.

For more information on this collection, please see the finding aid on the
American Jewish Archives website.

file
Speeches made

Speeches to Y.L.
offices at Caesarea
house — 10.7.75

Don Gould
Joel Abrahamson
Arden Shenter
Gary Rubin
Steve Schwartz
Herb Amster
others

~~Dan Caesars hotel - 88777~~

~~Yehudit Helbitz 88975~~

~~Holt 88439~~

~~FF - 02-23751 ; 227941~~

I. Directions Used to be Clear

1. Early Pioneering Socialism
2. Faith in Kibbutzim
3. Faith in Leaders
4. Authentic Revolution - changing the ^{actual} nature of Jewry, not only its image.

II. Today, everything confused

1. Idealism lost
2. Materialism prevails
3. Scandals + corruption
4. Leaders life-size, not bigger than ^{life}
5. Even army, once holy of holies, only human.

ISRAEL DISCOUNT BANK LTD.-
for better service.

- III. Political System needs changing
- II. Religious System not inspirational.
- V. Social problems not being solved.
- VI. Bureaucracy very heavy
- VII Productivity very low.

from Herbert A. Friedman

akron - 12.1.75

W.D. - 19.1.75

Crisis of
Morale + Morals

1. Lack of faith in ^{political} leadership
2. Lack of faith in religious institutions
3. Tax evasion - encouraged by govt -
4. Failure of aliyah - Russian + American
5. Talk of Yevideah
6. Feeling that country has lost idealism
and is simply becoming materialistic

On other hand

1. High response to rebuilding of army
2. No anti-government rebellions
3. Willingness to accept new taxes - VAT
4. Struggle to keep cultural level

People deserves better than it is
getting from its leadership. Deserves
moral + spiritual uplift.

Earl Jordan
JSA Rabbinical group
23.1.75

1. Bavaria - scenes by the roads
- collecting people

Speech
H.U.I. summer
oney Shabbat
15-8-75

2. Berlin - aliyah from Stettin; cigarettes

3. Landsberg riot

4. Rabbi Philip Bernstein - adviser

5. Central Committee recognition

6. Kielce Pogrom - Poland - open border to Germany

7. Rothschild Hospital - Vienna - names on the walls

8. Babenhausen - B.G.

9a. ~~some~~ some other chaplains
9. ~~Some~~ Jewish Agency & Joint - different approach

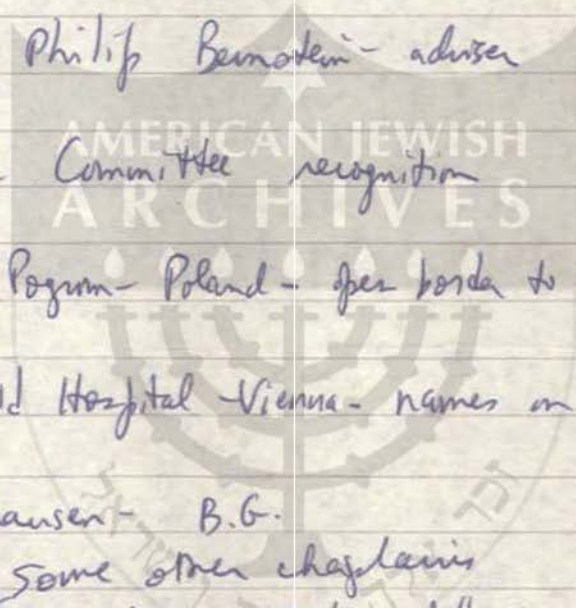
10. Vaad Hatzala - ORT

11. Save Space on last ship

12. Conclusions:

- a) Understanding by U.S. Army
 - b) Help at last by Jews in U.S.
 - c) Zionist determination of Jews in camps
- } gave birth to Israel

3000
600,000
22

HUC - oney Shabbat
16.8.74
from Herbert A. Friedman

Speech notes

1. 1945

No door to Palestine
Haganah operation - Aliyah Bet
Ships, crews, money, chaplains, Joint,
Agency, UNRRA

Northern route - Berlin - Stettin

2. 1946

A.) Polish anti-semitism

Kielce 4 July 46

Jacob Berman

Arthur Bliss Lane

Cardinal Hlond

B.) B.G. visit to Badenhausen

C.) Southern route - Salzburg - Munich

3. 1947

A. Britain turns down 100,000

B. Full scale - boats to Cyprus

C. Exodus

4. 1948

Gush - DPs into tents & wv.

8.8.74

Visits to Absorption Centers - arranged by
Yirmiyahu Eshed

I. Haifa - 13 Rehov Hameginim - 04-530241
directors - Isar (so'k) Shkeidi
Rehov Hadarim, Parkes Hana, 063-7713,
built in 1967 for 415 persons; present pop. 350

A. DR. ILYA GERTSBACH,

wife, daughter 16, mother, stepfather

born 1933, Riga; mother pianist; father poor, worked
on local Jewish newspaper, studied agriculture, wanted to come
to Israel, mother was against because of her musical career.

1940 - Latvia acquired by Russia

1941 - war. Out of large family, only 3 escaped
from Nazis. Evacuated to Tashkent, mother worked as
bookkeeper. Latvian division we organized to fight Nazis -
↳ were Jews. My father was simple soldier - twice wounded.

1945 - we went back to Riga. All family dead in
ghetto. Father was invalid - worked half-time on paper. Mother
worked in music conservatory

1952 - father died

1955 - mother married again. I finished mechanical
engineering studies. Seven years I worked in plant making resistors
and transistors, and also studied mathematics.

1961 - graduated as mathematician. Ph.D. in
Applied Probability. Since 1964 lectured in Civil Aviation
Institute. Work was enjoyable and interesting - with good friends.

1967 - Six Day War created a change. A friend
of mine emigrated. Difficult to tell why. There was no
direct persecution (except during period of doctor's plot in 1953).
In competition for jobs, or in the street, there was some
vague anti-semitism. But nothing really serious.

When some Jews started to emigrate, the Civil Aviation Institute wouldn't take in any more Jews, because they were considered not reliable.

1972 - I changed my job, to logst industry, in order to be able to emigrate, because Civil Aviation was called *peret*, i.e. connected with State Security, and I wouldn't get permission. The *charakteristika* is the most important document - very painful, because this announces your intention to leave. Then your chief questions you - do you have millions in Israel? - do you want your daughter to die in Sinai for imperialist Zionism? - are the Zionists forcing you?

1974 - I got the *charakteristika* - was lowered in grade (lost 50 rubles monthly) and after two weeks my fellow workers forgot all about it.

Reasons for coming to Israel:

a) all my friends emigrated

b) better to remain in Russia than go to Canada.

There will be no large emigration from 4 big towns:

Moscow, Leningrad, Kiev, Odessa.

a) heavy intermarriage, which causes fear of future difficulties because church is connected with state in Israel.

b) almost 50% of Jews in big cities are high rank, well-educated

c) many big city people think of Israel as capitalistic and they reject it in theory

d) high percentage work in closed "secret" organizations - and they won't get permission to leave - so no sense risking livelihood by escape

e) worry about getting proper job in Israel. Letters going back are negative - and this causes people to sit still. Friend of mine - good mathematician - wife Russian - worries about getting job here.

The key to immigration is in your hands. If you can create simple good conditions for our absorption, and we write good letters, more people will come.

Most important is our worry about what to do with our old parents. A young man, thinking of emigration, worries about how he can support his parents.

From the provinces, Jews will come - but the totals are simply not very great. In the big cities, Russian officials in OVIR are polite; customs officials are polite; all work according to a plan. In small provincial places, especially middle-Asia, the officials are ignorant and the Jews are unable to get information and get through the red tape.

Russian officials are happy to hear of defections in Vienna.

I am happy here in Merkaz Klitch - The teachers, food, conditions are excellent.

B. DR YOSEF SAN KOVSKY

born in Sao Paulo 1946

father emigrated to Brazil from Russia 40 years ago. He was religious Zionist, is now dead.

Four years ago I came to Israel for a month's visit, and now I came to stay. All my family and friends are there - I am completely alone here, but I want to live among Jews - and raise my children as Jews with a Jewish education. I am not married yet, but am still thinking of future.

I am here in Merkaz Klitch 3 months - feel satisfied. I know Hebrew is important - but still I want to make contact with doctors, for future work. So far nothing has been done in that regard.

Life in Brazil is good. It is easier to make money there

I went to work in a hospital. Ready to go anywhere. I went to Health Ministry and clerk told me that if I had *protektsia*, I could get in to Beitman or Tel Hashomer. I have waited 40 days to get my diploma translated into Hebrew.

II. Nazrat Illit - Merkaz Klitah "Tabor"

Tovah - *mazkirah*; Rabon - director

She had no real idea of deep reasons for *yeridah* among Russians - gave clothes, apartments, jobs, chitka ^{not} adjusting 40% of her inhabitants are in residence longer than 6 months - these "old" ones, with their problems, spoil the "new" ones.

Shkeidi and I, in car driving, spoke of moral causes for *yeridah*: the olim see the gross materialism of this country - see that people don't believe in anything - so they don't either.

We also discussed the whole question of Israelis vs. Jews, as this applies to olim. He agrees that Israeli Ministry of Immigrants & I, not Jews, turns off many Russian olim, who came as Jews, seeing Judaism.

III. Michmoret - hotel - director Benny 053-96065

Yeridah - not because of material reasons

- They arrived here with previous intention to migrate further.
- influence of families abroad (US, Canada, etc) to come to them
- agent provocateur
- conditions of apartment + job.

A. DR ALFRED FENYVES

came from Rumania, expert in vaccines; wife ^{proprietor} ~~partner~~; daughter 12½ who has adjusted like a fish in the sea.

I waited for my visa 7-8 months. During that period, no one I knew applied, as I had no one to talk with.

I worked in medical research institute of 250 people, including 50-60 Jews. By the time I applied there were only 14 left. Nothing was done by government against applicant for emigration.

In general the Rumanian abject is 100 families per month. Seems more difficult to get visas from towns in western part of Rumania than from eastern part. My estimate for the next future is 10,000 people emigrating - not more. The remaining community will not have any particular problems, unless there is a change, which will be caused by external conditions - i.e. when Tito goes - what will happen - he keeps a balance.

System of absorption in Israel is excellent. No place in world would take us in, in this manner.

Jews who will remain in Rumania:

- a) old, sick, invalid
- b) communist party people
- c) academics who know it is difficult to achieve complete status in Israel
- d) retired pensioners who don't want to leave their children

I have a good first impression ^{personal} of security in Israel - everyone gives you a helping hand. You cannot get lost.

I am pleased by going into debt for £100,000 to buy flat.

IV. OR AKIVA - trailer camp

Rumanian family from Tchernowitz

Taken into Russia in 1940

went to Karaganda for 20 years

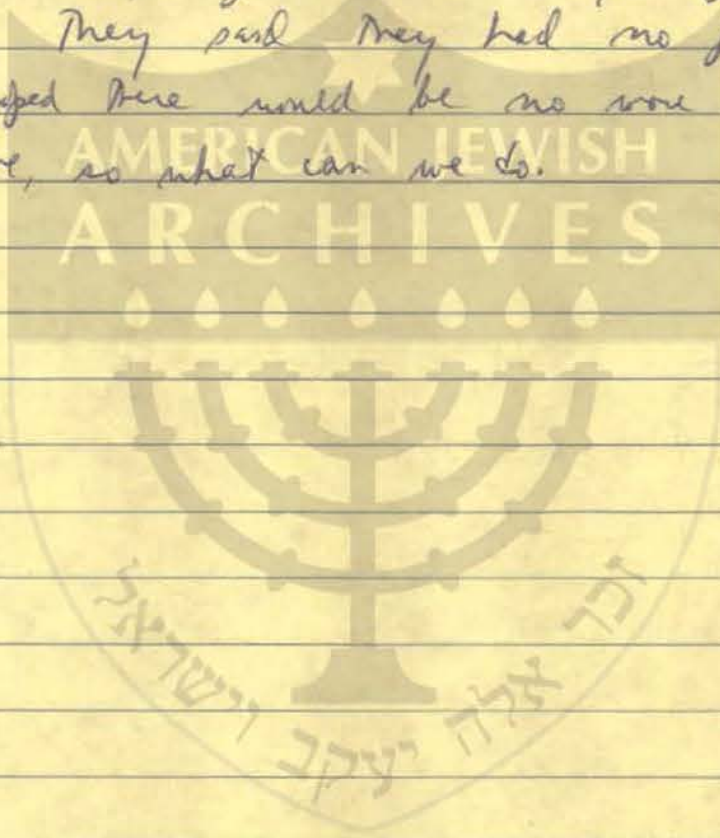
learned Hebrew in their youth

Four doctors among children of family -

living in nearby trailers.

Positive people - excitable - fat old men - happy, smiling - good teeth - very simple.

They said they had no problems - only hoped there would be no more war - but if more, so what can we do.

1.8.75

Kfar Maccabiah

file
speeches made

all Nifty. etc. groups in county -
approx. 300 kids

AMERICAN JEWISH
ARCHIVES

TWO POINTS of VIEW - Representing So. called "HARD LINE"

1.) WHOLE LAND - everything

2.) AF SHAAAL - i.e. keep everything won in 67 borders
Don't give an inch.

1. BORDERS OF DAVID - THAT'S OUR LAND

2. THIS FIGHT, ^{WITH ARABS} IS NOT OVER TERRITORY,
BUT EXISTENCE

§ a.) normal fights over territory are because both sides need same land to exist; we need the water; we the herds; we the raw material, etc.

b.) The Arabs don't need The Golan or the Sinai, or even trans Jordan. They simply don't want us in the area.

3. THEY DON'T AGREE TO OUR EXISTENCE,
AND WE MUST FORCE THEM TO -
BY ~~THEY~~ DEFINING WHAT WE WANT, BEING
^{WILLING TO} ~~TO~~ FIGHT FOR IT, and HOLDING ON
TILL WE GET IT.

4. THE TIME WILL COME WHEN THEY WILL UNDERSTAND THEY CANNOT DESTROY US.
AS THAT CONSCIOUSNESS DAWNS THEY WILL TALK PEACE, NOT simply interim agreements.

5. ONCE THEY ARE WILLING TO USE THE CONCEPT "PEACE" - and agree we are here to stay - Then They will be willing to define who we are.

At That point - we get into a territorial negotiation. Up to now There is no definition - no borders.

6. WE NEED A STATE - IT IS OUR GUARANTEE AGAINST HOLOCAUST. (Defeat in war is NOT Holocaust. We can recover from a defeat.)

7. WE NEED A BIG AND STRONG STATE.

Switzerland	16,000 sq. mi.	- 6 mill
Denmark	16,500	- 5 mill
Belgium	12,000	9 1/2
Holland	16,000	12

8. BUT WE NEED NOT BE EXPANSIONIST

9. WHAT WE NEED MOST
OF ALL IS A VISION -
SIZE IS NOT EVERYTHING

10. VISION:

SOCIAL DEMOCRACY - concern

for every person

EDUCATION - for all

EXPLOITATION OF OUR GENIUS -

for good of mankind

UNITED JEWISH PEOPLE - in

The State + The Diaspora

OTOT session - 24 Feb. 74

ALLENATION OF JEWISH YOUTH: How to GET THEM TO IDENTIFY

A. Reasons for Alienation

1. New Left - universalism: Biafra, civil rights, Vietnam
2. Rejection of parents' materialism, i.e. values
3. Lack of Jewish knowledge -
4. Israel considered colonial, imperial - i.e. reactionary

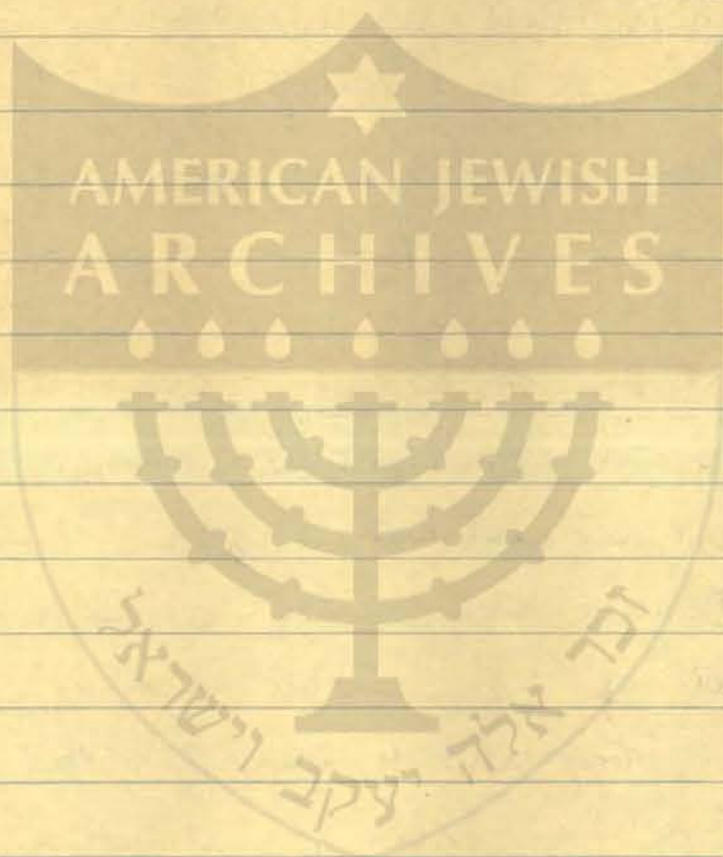
B. How to Get Them to Identify

1. Describe Israel as revolutionary in social terms, and not anti-Arab in political terms
2. Describe role of Israel as life-saving instrument
3. Set up "free universities" - courses of Jewish study so they won't be ignorant of their roots & heritage.
4. Give them places of responsibility within the establishment - i.e. on all organizations let them shape policy, and sense the idealism.
5. Outline causes to believe in, which will draw on their idealism.

16 3/3 נמרו 3 סניגולסג ח'מ'ן
ח'מ'ן

17 א'מ'ן נ'מ'ן
א'מ'ן נ'מ'ן
א'מ'ן נ'מ'ן

18 א'מ'ן נ'מ'ן
א'מ'ן נ'מ'ן

מסגל/קצין איגוד ראשי - ענף הדרכה וחשברה

יחידת הסברה לחיילים

ירושלים

טל- 02-691519

סד- 896

תשל"ו כסלו

נוב' 1975

AMERICAN JEWISH
ARCHIVES

מר הרבט פרידמנט

Hebrew Union
College
ישראל

א.נ.י.

הנידון: חוות דעת על הרצאתך

1. ברצוני להודות לך על הרצאתך בפני קורס מדריכי גדנ"ע.
2. מצאתי לנכון להעביר לידיעתך את חווה הדעה שנתקבלה ע"י המד"נים:

* מענין, מרתק.

* לא היו חדושים

* יוצא מגדר הרגיל גם המרצה וגם הדברים.

מצב חולל. הצגת של חנוכי הקורס אלוו -
האפקטיביות של סוגי החינוך.

בברכה,

עוז רוזן, סרן

מפקד היחידה

הנדון: סידרת חינוך בנושא ציונות ויהדות-כוונות ורגשים.

1. מטרת סידרת החינוך:

היזוק החוסן הנפשי של החייל וסיפור פני החברה הישראלית ע"ח הגברת רגש ההזדהות עם:
* העם היהודי. * ארץ ישראל. * החברה הישראלית. * וצ.ה.ל.
הערה: בהליך החינוכי המתרחש בסידרת החינוך, המיועדת לחיילים הבוגרים באפפיים ובדעוהים,
מתבסס על ערכיו וידיעותיו של האדם, כפי שעוצבו ע"י סביבתו, מטפחתו ומערכת החינוך הממלכתית.
מטרת סידרת החינוך מצטמצמת, איפוא, בנסיון לחזק ערכים אלו.

2. המבנה הקונסטרואלי של סידרת החינוך:

- א. הכרה עצמית של הפרט עם זהותו האיטית והלאומית. (מי אתה?)
- ב. הכרת הנושאים איתם יש להזדהות.
- ג. התלבטות אודות יחסי הגומלין הרגשיים בין האדם ובין הנושאים איתם יש להזדהות.
- ד. בדיקה של הטפעת הסידרה על כיווני המחשבה המקוריים של החיילים ועל כוונותיהם לסיפור עצמי כלפי העם היהודי, החברה הישראלית וצ.ה.ל.

3. הסברה אקטואלית מול הסברה אידיאולוגית:

- א. עפ"י אופיה, עוסקת סידרת חינוך זו בעיקר בנושאים אידיאולוגיים ופחות בנושאים אקטואליים, ובתור שכזו, רצוי שתהווה חלק ממערכת חינוכית שלמה, שתפקידה למקם את פעילות ההסברה הנושאת אופי אקטואלי דווקא ב"סח" מסוים הסיבות הבאות:
א. הזמן הנחוץ לפיתוח נושא אקטואלי, הינו קצר יחסית (בין שעה לסעתיים) וניתן לביצוע במסגרת הרצאה בודדת.
ב. זמן זה נמצא בטפס בסדה בסעות הבין הפעילויות.
ג. הרצאה אקטואלית ב"סח", מהווה ריענון אינטלקטואלי לחיילים המ"ח זקוקים לריענון מסוג זה.
ד. ההרצאות בנושאים אקטואליים מחייבות עידכון סוסף, סבודאי אינו יכול להינתן בסידרת חינוך אליה מגיע החייל (עפ"י הנתונים העכשוויים) פעם אחת בשדות הצבאי.

4. יתרון ההתרכזות בנושא אחד בסידרת החינוך:

יתרון הסידרה העוסקת בנושא אחד- יהדות וציונות, בניגוד לסידרת הסברה העוסקת במספר נושאים ס"מודבקים" אחד לצידו של השני, הוא בכך שניתן לנצל את אפקט הזמן המצטבר (שבוע ימים) ולבנות דגם חינוכי. טראסיתו ביומה הראשון של הסידרה וסופו ביומה האחרון.
סידרת ההסברה שעוסקת במספר נושאים, מעטירה את קהל הקומעים בכל אחד מהתחומים המועברים בה, אבל במידה קטנה יחסית בכל נושא. לעומת זאת כדי לגרם לתהליך חינוכי, יש להתרכז בנושא אחד ולחדור בו לעומקו. חדירה זו לעומקו של נושא אחד עשויה להביא לסנוי בכוונות מחשבתו ומעשיו של האדם.

5. חשיבות נוכחות המפקדים בסידרת החינוך:

יש חשיבות רבה לנוכחות כל מפקדי היחידה ובעיקר לנוכחותו של מפקד היחידה מהטעמים הבאים:
א. בסיס אידיאולוגי- סידרת החינוך בנויה כבסיס אידיאולוגי שניתן לפתחו בסדה ע"י מפקדי החיילים בתום סידרת החינוך. פיתוח זה יסמך כ"חיזוק" לסידרת החינוך. ללא "חיזוק" זה עלולה סידרת החינוך לאבד הטפעה במהירות רבה יחסית.
ב. המפקד כמחנך - מפקדיהם של החיילים הם מחנכיהם. אין זה מתפקידה של יחידת ההסברה לחיילים

להנך את החיילים, אלא, להסמיך עלי עזר למפקדים בחינוך החיילים.

ג. העניין המסוּחף - ההתענינות וההשתתפות האקטבית של המפקדים בסידרת החינוך גורמת להגברת התענינותם של החיילים אם מרצון ואם ע"פ "סחיפה".

ד. הכרת החייל - בסידרת החינוך, מתגלה תחום שהוא די חשוב ביחסים בין חייל ומפקדו, והוא התחום האידיאולוגי. הכרות מסוג זה עשויה לסנות את יחסי המפקד עם חייליו ולהפך. ה. ליכוד היחידה - בטעה שכל היחידה, על מפקדיה, עוברת יחד תהליך חינוכי חזויתי, מתהדק הקשר הפנימי ומתגבר ליכודה של היחידה.

ו. מטמעת - לא פעם נוצרות בעיות מטמעת, שנובעות בעיקר מתחושת ההתפרקות של חיילים המגיעים ל"עיר הגדולה". סידרת החינוך מצטיירה, שלא בצדק, בעיני רבים מהחיילים, כסידרת נופס ולא כסידרת חינוך. המצאותם של המפקדים מסייעת לסמירת הסדר התקין.

6. "חיזוק" הסידרה:

סידרה זו, גם טהויה בעלת אפקט חזק מאד, תאבד מהטעמה ככל שיחלוף זמן מרגע סיומה. יסו חסיבות רבה ביצירת "חיזוקים" אידיאולוגיים, אותם ניתן ליצור בדרך הבאה: לכל יחידה העוברת סידרת חינוך, יוצמד איש מילואים בעל יכולת חינוכית (לדוגמה: מאנחי המילואים של ק.ת.ר.), אדם זה ילווה את היחידה מרגע שהחלה את סידרת החינוך ועד לסיומה. על הבסיס האידיאולוגי שניתן בסידרה, יבנה אדם זה, בהמשך הרוחם של החיילים, מערכת חינוכית הסברתית כוללת, שהפקידה יהיה "לחזק" את המטען האידיאולוגי שניתן בסידרת החינוך. "חיזוקים" אלו יסייעו בסמירת השגיה של סידרת החינוך ואולי אף בטיפורט.

ערן רון, סרן

מפקד היחידה

